

Na severozapadu Republike Srpske, na površini od 762 kvadratna kilometra, prostire se Gradiška, opština sa oko 56 000 stanovnika. Satkana je od nizijskog dela Lijevča polja, od pobrđa severnog dela Potkozarja i manjeg planinskog dela Kozare i Prosare. Svojim severnim delom, dužinom od 57,6 km, naslanja se na desnu obalu reke Save koja je državna granica sa Republikom Hrvatskom. Omeđena je teritorijama opština, Kozarske Dubice sa zapada, Prijedora sa jugozapada, Banjaluke i Laktaša sa juga, a sa istoka među zatvara opština Srbac. Pripada severnom delu banjalučke regije, površinski i populaciono najveće, a ekonomski najrazvijenije regije u RS, što ukazuje na veoma značajan geopolitički, geografski i saobraćajni položaj Gradiške opštine. Od 64 opštine u RS, ona je sedma po površini, a peta po broju stanovnika. Gradiška je locirana na nadmorskoj visini od 92 m. Geografski položaj, umerena kontinentalna klima, veliko šumsko bogatstvo Kozare i Prosare, plodno Lijevče

Piše: Vera Pušac

Prim. dr Tihomir Mihajlović

Vesna Manojlović, glavna sestra Doma zdravlja

polje i druge pogodnosti, uticale su na razvoj poljoprivredne proizvodnje, prehrambene i drvne industrije, ali i drugih privrednih grana. Uporedo sa razvojem privrede velika energija i značajna materijalna sredstva ulagana su i u razvoj zdravstva, koje na ovom području ima dugu i plodnosnu istoriju. Prvi gradiški lekar pominje se još 1875. godine. Bio je Mađar sa dugogodišnjim stažom u Turskoj imperiji. Pozvan je da rukovodi zgradom koja se nalazila na uzvišenju, na ušću reke Vrbaške, koja se tu ulivala u Savu. Po kazivanju, stariji meštani su zgradu zvali "špital" (bolnica). Bio je to lepo uređen prostor, sa prozorima do poda. Danas se tu nalazi objekat zvani Sušara. Ove činjenice ukazuju na početke organizovanog zdravstva na gradiškom području. Dolaskom Austro-Ugarske, iz-

vršen je prvi popis stanovništva i od tada Gradiška je uvek imala bar jednog, a kasnije i više lekara. Imala je i apotekara i veterinaru, ali su ti stručnjaci dolazili sa drugih područja Austrougarskog carstva. Na samom početku XX veka u Gradišci je počeo da radi prvi lekar Gradišćanin – dr Jovan Malić.

I razvoj zdravstvenih ustanova na ovom području takođe ima bogatu istoriju. Prva bolnica, tzv. "Našička bolnica", otvorena je u Podgradcima u vreme austrougarske vladavine. Prvi Dom narodnog zdravlja, davne, 1939. godine. Od 1953-1966, zdravstvena ustanova nosi naziv „Sreska zdravstvena stanica“, a od 1966, prelazi u „Medicinski centar“.

Danas, nosioci zdravstvene zaštite na području opštine Gradiška su zdravstvene ustanove u državnom sektoru (Opšta bolnica, Dom zdravlja i Apotekarska ustanova) i u privatnom sektoru (privatne medicinske i stomatološke

ordinacije i apoteke). Odlukom Skupštine opštine Gradiška od 25.10. 1994. godine, osnovana je Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja“ Gradiška, koja do danas posluje kao samostalni subjekt i koja stanovništvu opštine Gradiška pruža zdravstvene usluge iz oblasti primarne zdravstvene zaštite. Primarnu zdravstvenu zaštitu Dom zdravlja organizuje po modelu porodične medicine, a stanovništvu pruža usluge i hitne medicinske pomoći, preventivne i opšte stomatologije, higijensko-epidemiološke službe, laboratorijske, RTG i ultrazvučne dijagnostike. U domu zdravlja postoje i ambulate za specijalističke konsultacije iz pedijatrije i ginekologije, kao i Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i Centar za rehabilitaciju u zajednici.

„U Gradišci se vodi vrlo dinamičan život u svim društvenim i privrednim strukturama. Na području opštine, koju čini 69 sela, živi zdravstveno prosveteno

Prijemna šalter sala - Službe laboratorijske dijagnostike

stanovništvo, naviklo na visok nivo zdravstvene zaštite. Privatni zdravstveni sektor na ovom području dobro je razvijen. Takvo okruženje predstavlja izazov Domu zdravlja kao ustanovi i svakom zaposlenom u njemu da u potpunosti odgovori svim potrebama vremena i prostora na kome djeluje, da korisnicima zdravstvenih usluga pruži primarnu zdravstvenu zaštitu najvišeg nivoa, koristeći savremena dostignuća u dijagnostičkim postupcima“, **rekao nam je prim. dr Tihomir Mihajlović, specijalista porodične medicine i direktor Doma zdravlja Gra-**

Teritorija opštine Gradiška predstavlja vrlo dinamično okruženje koje pred Dom zdravlja postavlja visoke zahteve kada je u pitanju pružanje usluga primarne zdravstvene zaštite. Reformski procesi, vezani za uvođenje modela porodične medicine, započeli su još davne 2004. godine kroz projekat Svetske banke pod nazivom „Projekat osnovnog zdravstva“, a nastavljen je kroz drugi „Projekat jačanja zdravstvenog sektora“. Osnovni cilj reformskog procesa jeste jačanje primarne zdravstvene zaštite, organizovane po modelu porodične medicine, što za krajnji

Dr Gordana Bojanić, načelnik Službe porodične medicine

“Imajući u vidu težnju ka kontinuiranom unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, želeli smo da implementiramo sve sertifikacione standarde i time doprinesemo celokupnoj reformi zdravstvenog sistema RS. Razvijanjem pojedinačnih specifičnih usluga, želeli smo da proširimo zdravstvenu zaštitu, te da je učinimo sigurnom i dostupnom kako pojedinim starosnim grupama, tako i licima sa posebnim potrebama. Kao potvrdu za dobro urađen posao, Agencija za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje zdravstvene zaštite RS predložila je Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite da JZU Dom zdravlja Gradiška, ispunjava zakonom propisane sertifikacione standarde, te da nam se dodeli rešenje o sticanju statusa sertifikacione ustanove, što je na naše veliko zadovoljstvo

Čekaonica Službe porodične medicine

diška, i dodao: „Dom zdravlja Gradiška je javna zdravstvena ustanova koja pruža usluge primarne zdravstvene zaštite za stanovništvo opštine Gradiška, ali i za stanovništvo susednih opština koje živi na ivičnim područjima, a koje zbog kvaliteta zdravstvene zaštite želi da koristi usluge Doma zdravlja. U osam objekata čvrste gradnje te 10 objekata montažne gradnje i na 3 705 metara kvadratnih korisne površine Dom zdravlja, inače kadrovski optimalno popunjen i osposobljen, stanovništvu koje mu gravitira, pruža dosta kvalitetne zdravstvene usluge. Rad se odvija u gradskim, sektorskim i terenskim ambulantama, a one su smeštene kako u samom gradu, tako i u sedam naseljenih mesta na teritoriji opštine. To su ambulate u Novoj Topoli, Gornjim Podgradcima, Turjaku, Dubravama, Orahovi, Lamincima i Donjoj Jurković“.

cilj ima smanjenje oslanjanja na bolnički sektor. U skladu sa strateškim opredeljenjem ka stalnom unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, pokrenulo je proces uvođenja sistema kvaliteta i menadžmenta u zdravstveni sektor, odnosno u sistem zdravstvene zaštite RS, te je posebnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti iz 2009. godine uvedena obavezna sertifikacija, kao novi pristup sa fokusom na sigurnost za sve učesnike u procesu pružanja zdravstvene zaštite. Sertifikacija je propisan postupak kojim se ocenjuje i potvrđuje da zdravstvena ustanova zadovoljava unapred definisane i objavljene standarde sigurnosti u procesu pružanja zdravstvene zaštite. Obavezna je za sve zdravstvene ustanove, odnosi se uvek na celu ustanovu i sticanje statusa sertifikovane ustanove uslov je za obavljanje zdravstvene delatnosti.

Dr Vesna Gluvić-Čelić, načelnik Službe laboratorijske dijagnostike

Dr Vladimir Milenković, načelnik Stomatološke službe

i učinjeno januara 2015. godine. Time je gradiški Dom zdravlja svrstan u porodicu zdravstvenih ustanova u kojima je kvalitet pružanja zdravstvenih usluga podignut na viši nivo“, sa ponosom ističe direktor Mihajlović.

I zaista, u DZ Gradiška, dostigli su evropske standarde u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Kako je porodična medicina armirani temelj jakog zdravstvenog sistema, to je ovoj kariki posvećena značajna pažnja. Osnov porodične medicine su timovi, koje čine lekar i dve medicinske sestre. Sa 26 akreditovanih timova koji obezbeđuju kontinuiranu zdravstvenu zaštitu sa ciljem da bolest otkriju u najranijoj fazi, DZ Gradiška ima jaku startnu poziciju koja je garant uspešne

Tamara Kragulj,
nadzorni tehničar Službe
laboratorijske dijagnostike

i kvalitetne zdravstvene zaštite građana kojima je na usluzi.

Takođe, Dom zdravlja nije imao zaposlenog radiologa, pa je od početka ove, 2017. godine, radiolog počeo sa radom u punom kapacitetu, čime su značajno unapređene usluge laboratorijske službe. Sada pacijenti u jednom danu mogu da obave i radiološke i ultrazvučne pretrage, što i njima i njihovim lekarima pomaže da brže dođu do dijagnoze.

Laboratorijski informacijski sistem

Veliki iskorak u modernizaciji, koja je uslov podizanju kvaliteta zdravstvene zaštite, učinjen je u Službi laboratorijske dijagnostike. Služba raspolaže savremenom opremom i kvalifikovanim kadrovima. Takođe, ispunjava i zahteve standarda BAS EN ISO 15189, što govori da je dostignut visok kvalitet usluga u svim fazama rada, od prijema uzoraka do iz-

ustpostavi dijagnozu. Mogućnost greške svedena je na minimum. Pacijenti u vrlo kratkom roku mogu da obave laboratorijske pretrage, a ekonomske prednosti su značajne jer se sada troši mnogo manje reagenasa. Zahvaljujući ovom sistemu, gužve će biti i znatno smanjene. "Napravili smo jedan podsistem pa pacijent, kada dođe u laboratoriju, već na ekranu vidi svoje ime, redni broj i tačno vreme kada će biti primljen. Dakle, jedan bolji komoditet i veća bezbednost. Mi smo među prvim domovima zdravlja u Republici Srpskoj koji je implementirao ovaj sistem", zadovoljno govori dr Mihajlović i dodaje da će LIS sistem biti primenjen i u Službi porodične medicine, u radu Službe hitne pomoći, pedijatriji, ginekologiji i radiologiji.

U ime Sporazuma o specijalnim i paralelnim vezama Republike Srpske i Republike Srbije instalirani (LIS) sistem i aparat imunohemijski analizator, vredno-

Dr Milena Francuz-Jovičić i
med. sestra Indira Tatarević,
Ambulanta Dubrave

davanja nalaza. No, sredinom aprila ove godine, u rad je pušten novi laboratorijski informacijski sistem (tzv. LIS sistem), namenjen za izdavanje uputnica i nalaza elektronskim putem. Direktor Mihajlović je naveo da je LIS sistem skratio vreme izdavanja laboratorijskih nalaza sa tri dana na svega dva sata. Prema rečima dr Mihajlovića, prednost ovog sistema je da doktor u toku jednog dana može da pregleda pacijenta, dobije nalaze i

sti 55.000,00 KM, donacija su firme „Makler“ d.o.o. iz Srbije. Prateću informacionu opremu u vrednosti od oko 6.000,00 KM obezbedio je Dom zdravlja sopstvenim sredstvima.

Još jedan u nizu značajnih događaja s početka ove godine i još jedan uspešni stepenik na koji su kročili rukovodstvo i zaposleni u ovoj ustanovi, jeste otvaranje nove ambulante u Dubravama, jednom od većih gradiških sela u kojem domi-

nira stanovništvo bošnjačke nacionalnosti. Ambulanta, površine od oko 150 metara kvadratnih, izgrađena je u okviru Projekta jačanja sektora zdravstvene zaštite u RS. Finansijska sredstva u vrednosti od oko 250 000 KM obezbedila je Vlada RS i nadležno ministarstvo u iznosu 70%, te opština Gradiška u iznosu 30%. Izgradnjom ove ambulante značajno su poboljšani uslovi lečenja tamošnjeg stanovništva, ali je i olakšan rad medicinskog osoblja, s obzirom na to da je, osim drugih kvaliteta, i u ovom objektu predviđena i instalirana laboratorija sa novim LIS sistemom.

Još jedna novina u radu ove ustanove je i ta što je preduzeće „AB Media“ d.o.o. iz Banjaluke ustupilo na besplatno korišćenje Domu zdravlja opremu za oglašavanje. Ova marketing-kuća postavila je pet LED ekrana na kojima će, pored sopstvenog reklamnog sadržaja, emitovati i bitne informacije za korisnike usluga. Na displejima modernog dizajna i velikog formata, postavljenim u čekaonicama porodične medicine, laboratorije i pedijatrije u Gradišci, te u čekaonici ambulante u Novoj Topoli, pacijenti, dok čekaju pregled, moći će da pročitaju sve aktuelne servisne informacije (o radnom vremenu, rasporedu timova porodične medicine...), ali i prezentacije korisnih i interesantnih članaka i slika na temu zdravlja i ličnog razvoja.

Jedinstven ekološki ambijent

U ovoj ustanovi mogu da se pohvale i jedinstvenim ekološkim ambijentom, sa puno cveća i zelenila. Drvena zaprežna kola na platou između Službe porodične medicine i Službe hitne pomoći stara su preko 60 godina, ali ofarbana živim bojama, okićena bujnim cvećem, raskošan su i prijatan detalj koji godinama ukrašava dvorište Doma zdravlja. Ona su u Drugom svetskom ratu u Potkozarju služila za prevoz ranjenika i medicinskog osoblja na bezbednija mesta, te tako pomogla spasavanju hiljade života. Ova "starina", nekada simbol patnje i stradanja naroda ovoga kraja, danas ispunjena bogatstvom boja i cvetne lepote

Centralna zgrada Službe
porodične medicine

te, svojom živopisnom magijom, bolest i muku ljudi koji dolaze za pomoć, čine podnošljivijom. S druge strane, ona su i odjek uspešnog i domaćinskog ponašanja menadžmenta i osoblja ove zdravstvene ustanove. Zato i ne čudi što je Komunalno preduzeće "Gradska čistoća", prepoznalo ovu magiju te u svojoj tradicionalnoj akciji "Najkutak Gradiške 2013", Domu zdravlja Gradiška dodelilo prvu nagradu u kategoriji najuređenijeg prostora oko javne ustanove.

Rukovodstvo ovoga kolektiva impresioniralo je zaposlene, a i pacijente, dobrim i efektnim idejama. Osim uređenih objekata, nove i moderne opreme, školovanja kadrova, uslova rada u objektima, cvetnjaka i zelenila, u Domu zdravlja Gradiška sve službe imaju uniforme. **Vesna Manojlović, glavna sestra Doma zdravlja**, kaže da su nove uniforme, uključujući i obuću, neophodne: "Trudimo se da se naši pacijenti u centralnim ambulantama i drugim službama u gradu i selima osjećaju uvažanim i poštovanim, da ambijent, uslovi, odnos osoblja prema njima bude na najvišem nivou. Pranje, peglanje i dezinfekcija uniformi, obavljaju se u prostorijama bolnice po posebnom ugovoru. Važno je da

zaposleni budu zadovoljni uslovima u kojima se svakodnevno bore za zdravlje i živote pacijenata, jer će samo tako u potpunosti opravdati svoju funkciju i ulogu u zajednici".

Medicinari koji su pozirali u stroju u novim uniformama, zadovoljni su upravljačkom politikom ove ustanove: "Nove uniforme su naša potreba i drago nam je zbog toga. Sve službe se razlikuju po bojama svojih uniformi, što je takođe važno. Sve je propisno označeno, zna se šta ko radi, pacijenti to lako mogu

Centralna zgrada Službe
porodične medicine

Marija Kučuk, med. sestra,
Ambulanta Turjak

prepoznati, a mi se ugodno osjećamo", kazali su nam u Službi hitne pomoći, koja je i po ovom pitanju dobila prioritet.

"Nastavljamo davno započetu prak-

su, koju je utemeljio bivši direktor dr Slavko Dunjić, a koja je kasnije ovde postala naš prepoznatljiv stil i način ponašanja. Volim kada se u svemu zna red i kada je sve na svome mestu. Na opaske da smo u stroju kao vojska, uvek imam nedvosmislen odgovor. Medicinari jesu vojska širokih narodnih masa, bolesnih ljudi svih životnih dobi, koja uvek mora biti spremna, odlučna i efikasna da na stručan način pruži pomoć građanima u različitim situacijama. Smatram da smo dostigli takav nivo i da smo fizički, ali i po stručnosti, sasvim blizu Evropi", uveren je direktor Mihajlović.

Menadžment ove zdravstvene ustanove ima jasne i ostvarive planove za budućnost i predstavlja primer uspešne prakse u zdravstvu RS, opterećenom sveopštim sivilom. Uspesi u Domu zdravlja Gradiška, isključivo su rezultat domaćinskog poslovanja, štednje, racionalnog rada, potpunog nadzora nad napolatom i utroškom sredstava. Dom zdravlja je do sada uspevao da kroz profesionalni pristup i timski rad koji karakteriše predanost i posvećenost poslu, visok stepen odgovornosti svih davalaca usluga, te prijateljski odnos prema korisnicima zdravstvenih usluga i lojalnosti svojoj ustanovi, obezbedi visok nivo kvaliteta svojih usluga. Podršku da u tome istraje ustanova vidi u svojim profesionalcima koji su spremni da svoju inventivnost, upornost, optimizam i spremnost za sticanjem novih znanja ugrade kako u očuvanje, tako i u jačanje kredibiliteta svoje ustanove.

„Dom zdravlja poznaje i dobro razume svoje zadatke na ostvarivanju dela nacionalnih ciljeva, te u tom smislu želim da naglasim izuzetnu saradnju i veliko razumevanje naših osnivača. Ljudi koji su na čelu naše opštine imaju sluha za potrebe stanovništva. Saradnja sa ostalim domovima zdravlja, Ministarstvom zdravlja te Fondom zdravstvene zaštite na zavidnom je nivou. Dabome da ima i teškoća ali se, zahvaljujući razumevanju koje vlada u našim odnosima, one uspešno savlađuju. Naš cilj je da Dom zdravlja Gradiška u narednom razvojnem periodu, kao nosilac primarne zdravstvene zaštite stanovništva ovoga kraja, da svoj maksimalni doprinos poboljšanju zdravlja stanovništva, finansijskoj zaštiti i zadovoljenju korisnika usluga“, reči su prim. dr Tihomira Mihajlovića, direktora Doma zdravlja Gradiška, koji znalački i stameno, manirima iskusnog rukovodioca i uspešnog domaćina, vodi ustanovu na čijem je čelu u izvesnu i sigurnu budućnost!

